

ת"פ 39821/06/17 - מדינת ישראל נגד שהאב שחאתית (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 39821-06-17 מדינת ישראל נ' שחאתית(עציר)
31 אוקטובר 2017

מספר פל"א 256157/2017

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד יעריית דמרי
נגד
הנאשם
שהאב שחאתית (עציר) - בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד טרבלסי

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של נהיגה פוחזת ברכב, כניסה לישראל שלא כדיון, נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח.

על פי המתואר בעובדות כתב האישום המתואר, בתאריך 12.6.17 בסמוך לשעה 22:16 נהג הנאשם ברכב מסוג מאזדה אשר חנה בשטחי הרשות הפלסטינית ונסע איתו לתוך שטחי מדינת ישראל והגיע עימו לאזור כביש 310 מכיוון אשל לכיוון כפר תראבין.

מייד לאחר המתואר לעיל, כשהבחינו השוטרים ברכב והתקרבו אליו, התחיל הנאשם לנהוג ברכב בדרך נמהרת בכך שהחל לנסוע במהירות לעבר הכניסה לרהט שם עקף רכבים שהיו בכיכר, בצורה פרועה ואילץ אותם לרדת מהכביש.

בהמשך פנה לכיוון העיר באר שבע, כשהוא נוסע במהירות של 140 קמ"ש בערך וכאשר השוטרים הצליחו לצמצם את המרחק, ניסה הנאשם לנגח את הניידת ובכך אילץ את השוטרים להאט את מהירות נסיעתם.

בכניסה לבאר שבע בצומת בה הרמזור היה אדום, נסע הנאשם בין שני רכבים שהמתינו ברמזור, פנה לכיוון שכונת רמות תוך שהוא מאלץ רכבים שהיו בצומת להאט ובהמשך עלה על המדרכה על מנת לעקוף רכבים שהיו בכביש. הנאשם חזר אל הכביש והמשיך בנסיעה פרועה לעבר היישוב תל שבע שם נעצר בסמוך לבית העלמין, נטש את הרכב ויצא ממנו. בעשותו את המתואר לעיל שהה הנאשם בתחומי מדינת ישראל מבלי שהחזיק בידיו אישורי כניסה או שהייה כדין. כמו כן, נהג מבלי שיש ברשותו רישיון נהיגה או פוליסת ביטוח כדין.

במסגרת ההסדר בין הצדדים לא הייתה הסכמה לעניין העונש וכל צד היה חופשי בטיעונו.

טיעוני הצדדים.

ב"כ המאשימה במסגרת טיעונו לעונש טען לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, בהם ביטחון המשתמשים בכביש ובצדי הדרך לצד זכותה של המדינה לקבוע מי יבוא בשעריה. עוד נטען כי עבירת השהייה הבלתי חוקית יש בה בעקיפין כדי לפגוע גם בביטחון הציבור ורכושו.

ב"כ המאשימה סבור כי מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים נמצאת במדרג הגבוה נוכח משך הנסיעה, טיב הנהיגה הפוזת והפוטנציאל הרב שאירוע זה יכול היה להסתיים בפגיעה בנפש וברכוש. המאשימה עותרת למתחם עונש הולם הנע בין 16 ל - 36 חודשים מאסר בפועל, כאשר בגדרי המתחם ביקשה לתת הדעת לכך שאין מתקיימים שיקולי שיקום בגינם יש לחרוג מטה ממתחם העונש ההולם, כאשר מנגד יש לתת משקל לשיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים.

ב"כ הנאשם מנגד, ביקש שלא למצות עם הנאשם את הדין. ככל שהדבר נוגע לנסיבות ביצוע העבירה, ציין כי בשונה מנאשמים, הנאשם בתיק זה הוציא רישיון נהיגה כדין בתחומי הרשות לאחר שעבר את ההכשרה הנדרשת והיעדרו של רישיון נהיגה פורמאלי כדין מקורו בנהלים פרוצדוראליים. במצב דברים שכזה הרי שהסכנה הנשקפת מנהיגתו של הנאשם קטנה משמעותית על פני מי שכאמור לא הוכשר לאחוז בהגה. זה הוסיף כי גם אם הנאשם נהג במהירות המפורטת בכתב האישום, הרי שמדובר בהערכה בלבד. הנאשם שוהה בלתי חוקי אולם עבירה זו שבוצעה אגב הנהיגה הפוזת היא כשלעצמה אינה אמורה להחמיר עם הנאשם, לא כל שכן נוכח שינוי מדיניות העמדה לדין של המאשימה והענישה הנוהגת כיום אשר על דרך הכלל באה לידי ביטוי בימי מאסר בודדים.

עוד פירט ב"כ הנאשם את השוני אשר קיים אליבא דידו בנסיבותיו של תיק זה ולקולא, אל מול אותם פסקי דין אליו הפנתה המאשימה וזאת בין היתר בשים לב לכך שבחלקם של התיקים אליהם הפנתה המאשימה דובר על מי שנהגו בזמן פסילה, כאלה שהיה לחובתם עבר פלילי ותעבורתי מכביד או קיומו/היעדרו של הליך שיקומי, נתון אשר אינו רלוונטי לנאשם בתיק זה בשל היותו תושב השטחים.

מעבר לכל אלה, ציין כי מדובר בנאשם צעיר נעדר הרשעות קודמות אשר החל ללמוד לימודי הנדסה. יש באמור לעיל אליבא דסנגור, כדי להביא את בית המשפט להסתפק בתקופת מעצרו המגיעה לכדי 5 חודשים ובמידה ובית המשפט לא יסבור כן, יטיל עליו עונש שלא יעלה על 7 חודשים שעשו בתי משפט במקרים דומים.

דין והכרעה:

על-פי סעיף 40ג (א) לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש בהתאם לעקרון ההלימה, על בית-המשפט להתחשב **"בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה"**.

במעשי הנאשם גלומה פגיעה במספר ערכים מוגנים. אשר לעבירת הנהיגה הפוחזת ועבירות התעבורה הנלוות לה - הערך החברתי המוגן אשר נפגע ממעשי הנאשם הינו הגנה על שלומם וביטחונם של ציבור המשתמשים בדרכים וכן הגנה על שלטון החוק שכן נהיגתו הפוחזת של הנאשם נועדה למלט אותו מידי השוטרים אשר ביקשוהו לעצור לצורך בדיקה.

סקירת הפסיקה בנוגע **לעבירות של נהיגה בפזיזות** מלמדת על החומרה הגלומה בעבירות בכגון דא, וכנגזרת מכך העונשים שיש להשית לצורכי גמול והרתעה. כפי שיפורט להלן, פעמים רבות העונשים הינם עונשי בני שנה שיכול ויגיעו לכדי שנתיים.

בעפ"ג 11059-04-15 **מראחיל נ' מדינת ישראל** אישר בית-המשפט המחוזי עונש של 20 חודשים מאסר בפועל לצעיר בן 19 ללא הרשעות קודמות (הגם שביטל את עונש הקנס) שהורשע בעבירות של נהיגה פוחזת והפרעה לשוטר.

בע"פ 3802/10 **אלון נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים), נגזרו על נאשם שהורשע בעבירות של נהיגה בפזיזות, מסירת ידיעות כוזבות ושיבוש מהלכי משפט, 30 חודשי מאסר בפועל בצירוף עונשים נלווים. נסיבות ביצוע העבירות שם לא כללו פגיעה ברכוש או באדם.

בע"פ 5691/09 **ג'ברין נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים), הושת עונש מאסר בן 24 חודשים על שוהה בלתי חוקי בגין עבירות דומות, שכללו גם פגיעה בניידת משטרה.

בפסק הדין רע"פ 10476/09 **סביח נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים), אישר בית-המשפט העליון עונש בן שנתיים מאסר בפועל, על נאשם שהורשע בעבירות דומות, גם שם תוך כדי ניסיון להימלט מן הדין.

בית-המשפט העליון מצא לציין:

המבקש הורשע בשרשרת עבירות חמורות, שיצרו סכנה לציבור. צודק בית המשפט המחוזי בהזכירו את הכלל "עבירה גוררת עבירה" ביחס להתנהגותו של המבקש. התנהגות זו תחילתה בנהיגה ללא רישיון בלב העיר, אמצעה בהתעלמות מקריאות שוטר לעצור וסופה בחציית צומת באור אדום ובניגוד לכיוון התנועה ובביצוע פניית פרסה תוך עקיפת כלי רכב. בדרך נהיגה זו גרם המבקש לכלי רכב לסטות ממסלולם.

עוד ר' ע"פ 8703/08 **חליל נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים), בו אושר עונש מאסר בפועל בן 18 חודשים בגין עבירות דומות, ת"פ 34708-07-10, בו נדון נאשם בגין עבירות דומות, בנסיבות קלות יותר, לעונש מאסר בן 18 חודשים בפועל, וכן ת"פ 12770-06-09 **מדינת ישראל נ' אשרף**.

במסגרת ת"פ 21783-08-15 **מדינת ישראל נ' זכרוב**, גזר מותב זה 19 חודשים מאסר בפועל על נאשם שהורשע בנהיגה פוחזת בזמן פסילה ותחת השפעת אלכוהול. וכן ראה ת"פ 28656-03-17 מדינת ישראל נגד אלעמור שבו מותב זה גזר על נאשם 28 חודשים מאסר בפועל על נאשם, שוהה בלתי חוקי, שאגב נהיגתו הפוחזת פגע ברכב והיה בעל עבר פלילי מכביד יחסית (תלוי ועומד ערעור על חומרת העונש).

בעפ"ג 60665-01-16 **אבו קביטה נ' מדינת ישראל**, הפחית בית-המשפט המחוזי מ-13 חודשים מאסר בפועל ל-11 חודשים מאסר בפועל, נאשם ללא הרשעות קודמות, שהורשע על-פי הודאתו בעבירות של הסעת שב"ח ונהיגה פוחזת במדרג הבינוני-נמוך.

בעפ"ג 11520-05-16 **שמביק נ' מדינת ישראל** אישר בית-המשפט המחוזי עונש מאסר בן 14 חודשים שנגזר על נאשם שהורשע בנהיגה פוחזת, לרבות אישור מתחם בן 10 ל-30 חודשים מאסר בפועל.

ככל שהדבר נוגע לעבירת השב"ח הרי שיש בכך כדי לפגוע בריבונותה של המדינה ובעקיפין בביטחון תושביה. אין חולק כי זכותה וחובתה של מדינה לשמור על שעריה וגבולותיה מפני כניסת הזולת אליה ושהייתו בה שלא כחוק. בוודאי שזכותה של מדינה לעשות כן כאשר בעצם והחדירה לגבולותיה יש משום פוטנציאל להפרת הסדר הציבורי ואף כר נרחב לפעילות ביטחונית כנגד המדינה (רע"פ 3171/09 מוחמד פארג'ין נ' מדינת ישראל). עוד יש בעבירת השהייה הבלתי חוקית משום יצירת עול כבר על גורמי הביטחון וגורמי אכיפת החוק.

מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים ככל שזו נוגעת לנהיגה הפוחזת נמצאת במדרג הגבוה של חומרה בעבירות בכגון דא וזאת מן הטעמים הבאים, כל אחד בפני עצמו, לא כל שכן בשילובם יחדיו.

ראשית, המדובר במי שנמצא בשטחי מדינת ישראל בשעת לילה סמוך לאחר השעה 22:16. נהיגתו הפוחזת של הנאשם נעשית על פני מרחק רב שלא לומר מרחק רב ביותר. אף מבלי שהובאו מפות לשם כך וכידיעה שיפוטית, המרחק מאשל בואכה צומת להבים ועד הישוב תל שבע, נפרש על פני קילומטרים רבים. צא ולמד כי אין המדובר באובדן שיקול דעת רגעי, אלא פעולה נמשכת של הנאשם שלכל אורכה לא התעשת, לא הבין את הפסול במעשיו ועצר את מכוניתו.

המדובר במי שנהג במהירות גבוהה, שלא לומר גבוהה ביותר של 140 קמ"ש לערך. נהיגה במהירות שכזו מצמצמת עד מאוד את היכולת של הנאשם, להגיב לתנאי השטח המשתנים, לבלום בזמן ותביא בהכרח לתוצאות קשות היה והרכב יהיה מעורב בתאונה מכל סוג שהוא במהירות האמורה. הדברים אמורים מקל וחומר כאשר מדובר בנסיעה בלילה כשהיכולת להבחין בתנאי השטח מצטמצמת באופן ניכר וכך גם זמן התגובה של הנאשם.

המדובר במי שאגב נסיעה זו עוקף רכבים בצורה פרועה ומאלץ אותם לרדת מהכביש. חומרה יתירה מוצא בית המשפט בעובדה שבמהלך אותו מרדף וכאשר הצליחו השוטרים לצמצם את המרחק לרכב בו נסע הנאשם, הלה ניסה לנגח את הניידת ובכך אילץ את השוטרים להאט מהירות נסיעתם.

הנאשם חוצה צומת מרומזר באור אדום, עולה על המדרכה על מנת לעקוף רכבים, חוזר ונוסע בנסיעה פרועה עד אשר הגיע לבית העלמין הסמוך לתל שבע. גם בנקודת זמן זו הנאשם אינו חודל מהתנהלותו האמורה ובנקודה זו נוטש את הרכב ויוצא ממנו. לא יהיה זה מופרז לומר כי חסד נעשה עם הנאשם עת יוחסה לו עבירה של נהיגה פוחזת ולא עבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה אשר גם היא לא היתה במדרג הנמוך בעבירות מסוג זה.

גם בעבירות של נהיגה ללא ביטוח וללא רישיון נהיגה אין להקל ראש כלל ועיקר. הדברים אמורים בשים לב לכך שלו היה הנאשם גורם נזק לרכוש, לא כל שכן פגיעות בנפש, לא היה כל כיוון ביטוחי. אפילו תמצא לומר כי הנזקים לגוף יכול ויכוסו באמצעות חברות כדוגמת "קרנית" ודומות לה הרי שבפועל הציבור הוא זה הנושא בנטל הכלכלי כאשר אותן חברות מגלגלות את הנזקים אל כתפיו בדמות פרמיות ביטוח גדולות יותר.

אשר לעבירת השב"ח, הרי שגם ביחס אליה אין לומר כי זו נמצאת במדרג הנמוך. בהקשר לכך אין המדובר במי שנכנס לישראל מתוך מצוקה כלכלית קשה דבר המאפיין מרביתם של השוהים הבלתי חוקיים. משכך גם זה אינו זכאי לאותה גישה סלחנית בה נוקטים בתי המשפט מתוך הבנת הסיטואציה ההומניטרית שמביאה את אותם שוהים בלתי חוקיים להסתכן מידי יום על מנת לעבוד.

זאת ועוד, כאשר אין המדובר בעבירת שב"ח "טהורה" אלא כזו שלכניסה נלוות עבירות פליליות נוספות, לא ניתן להתעלם מכך שדבר היותו של העבריין שוהה בלתי חוקי מקלה בתחילה על בריחתו ומקשה על גילויו שכן זה מתגורר במקום שבו אין נגישות רציפה וזמינה למשטרה. כך למשל, במקרים רבים בהם מתגלות ראיות פורנזיות שיש בהן לקשור שוהה בלתי חוקי לביצוע עבירה, ישנו קושי לעצור את מבצעה שכן זה מצוי בשטחי הרשות. לעיתים אף נדרשת כניסה של כוחות ביטחון לצורך איתור החשוד על המשמעותיות הנגזרות מכך.

לקולא בית המשפט ייקח בחשבון העובדה כי מדובר בנאשם שאוחז בידיו רישיון נהיגה שהוצא כדין בשטחי הרשות ומשכך על פני הדברים אמור להיות בעל מיומנות גבוהה יותר ממי שמעולם לא למד טרם אחז בהגה. עוד תילקח בחשבון העובדה כי נהיגתו המסוכנת של הנאשם נותרה בגדר סיכון בכוח שלא התממש וגם בכך יש לאבחן תיק זה על פני מקרים בהם נגרמה תאונת דרכים שהביאה לנזק ברכוש או בנפש.

מכלול האמור לעיל יש בו כדי להביא את בית המשפט לכלל מסקנה כי מתחם העונש בתיק זה מן הראוי היה שתחתיתו תהיה גבוהה, ואף באופן משמעותי, מ - 16 חודשים להם עותרת המאשימה ברף הנמוך.

הואיל וכפי שיפורט לעיל בנסיבותיו של תיק זה מן הראוי שעונשו של הנאשם יהיה בחלקו הנמוך של כל מתחם שייקבע, (אם כי לא בתחתיתו) כפי שגם עותרת המאשימה לעשות כן בטעוניה הכתובים הרי שקביעת תחתית מתחם עונש גבוהה

יותר מ - 16 חודשים על ידי בית המשפט תביא בפועל לתוצאה עונשית מחמירה יותר מזו שלה עותרת המאשימה. אינני סבור שזהו המקרה שמצדיק חריגה שכזו. הדברים נאמרים במאובחן ממקרים בהם בית המשפט סבור שמתחם העונש אמור להיות מחמיר יותר מזו של המאשימה, אולם בשכלול כל הנתונים, התוצאה הסופית אינה מחמירה מהעונש שלו עותרת המאשימה.

בנסיבות האמורות לעיל, הנני לקבוע כי מתחם העונש ההולם יהיה כפי עתירת המאשימה ולא גבוה יותר בין 16 ל - 30 חודשים מאסר בפועל.

בקביעת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם ולקולא מן הראוי שזה יהיה בחלקו הנמוך, אם כי לא בתחתיתו. ביחס לכך יש לקחת בחשבון את הודאתו שלנאשם, הודאה שיש בה משום הבעת חרטה ונטילת אחריות. מדובר בנאשם צעיר בגיל אשר החל ללמוד לימודים אקדמיים בשנת 2012 (אותם לא השלים). המדובר בתושב השטחים אשר מעצרו ומאסרו קשים אף יותר מאשר על דרך הכלל נוכח היעדרה של מעטפת תומכת. המדובר במי שהינו נעדר עבר פלילי ושזהו לו מעצרו ומאסרו הראשונים.

בתיק זה אין לדבר על שיקולי שיקום בגינם יש לחרוג מטה. אפילו הדבר אינו נעוץ בבחירותיו של הנאשם ונובע מעצם היותו תושב הרשות שאינו יכול להשתלב בהליכים טיפוליים, המדובר בעובדה שאינה שנויה במחלוקת ושיש לקחתה בחשבון בגדרי המתחם.

מנגד, ולחומרא נוכח נפוצותן של העבירות, הן עבירת השב"ח והן עבירת הנהיגה הפוחזת, יש צורך לתת משקל נוסף ובמשורה לשיקולי הרתעת היחיד לצד משקל מה לשיקולי הרתעת הרבים. הדברים מקבלים משנה תוקף כאשר מדובר במחוז דרום אשר חשוף אף יותר לעבירות אלו בשל היעדרה של גדר הפרדה באזורים המכונים "הג'ימבה" ופיתחת רמדין.

סוף דבר, מכל המקובץ לעיל הנני לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 17 חודשים מאסר בפועל, שיימנו מיום מעצרו 13.6.17.
- ב. 4 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור כל עבירה לפי חוק הכניסה לישראל או עבירה של נהיגה בזמן פסילה או עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה.
- ג. 8 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירה של נהיגה פוחזת ברכב.
- ד. 12 חודשים פסילה בפועל מלהחזיק או מלהוציא רישיון נהיגה. פסילה זו תחול מיום שחרורו. אין לנאשם רישיון נהיגה להפקיד.
- ה. 4 חודשים פסילה על תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו שלא יעבור עבירה של נהיגה פוחזת ברכב או עבירה של חציית צומת מרומזר באור אדום.

ו. 2,000 ₪ קנס או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.4.18.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתנה והודעה היום י"א חשוון תשע"ח, 31/10/2017 במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה, שופט